

Evropska poslanka Borzan: pomagati želimo potrošnikom in proizvajalcem (intervju)

Čas je, da proizvajalci prevzamejo svojo vlogo pri končanju potrošnje, ki se konča z odpadki, pravi evropska poslanka Biljana Borzan.

Biljana Borzan (S&D, Hrvaška) je članica parlamentarnega odbora za varstvo potrošnikov in vodi delo Parlamenta na področju [novih predpisov](#), katerih namen je pomagati potrošnikom, da sprejemajo bolj ekološke odločitve, in obvezati podjetja k večji ponudbi izdelkov z daljšim rokom uporabe.

Celoten intervju si oglejte [na kanalu Parlamenta na YouTubeu](#), izvlečke pa lahko preberete spodaj.

Evropski parlament se pogaja o številnih pobudah, povezanih z varstvom potrošnikov. Vi

vodite pogovore o posodobitvi predpisov o prepovedanih poslovnih praksah. Kaj želi Parlament dodati na ta seznam?

Na to delo sem kar ponosna, saj verjamem, da bo na koncu to majhna revolucija za potrošnike.

Ne želimo zaščititi zgolj potrošnikov, temveč tudi odgovorne in napredne industrije. Želimo prepovedati vse prakse in trditve, ki ne temeljijo na odlični okoljski učinkovitosti, in trditve, ki temeljijo na izravnava, saj so lahko izjemno zavajajoče. Želimo prepovedati zgodnjo zastarelost izdelkov in želimo zagotoviti, da je izdelke možno popraviti.

Zakaj je ta posodobitev nujna?

Na izdelkih je na milijone različnih označb: okolju prijazno, naravno... Želimo zagotoviti, da so potrošniki prepričani, da je izdelek, ki ima tako označbo, resnično okolju prijazen. Proizvajalci so pametni. Vedo, da se potrošniki zavedajo pomembnosti čistega okolja, zelenega prehoda in da so pripravljeni plačati več, če so prepričani, da je izdelek resnično okolju prijazen. Na žalost pa včasih temu ni tako. Želimo urediti ta nered z označbami tako, da bodo potrošniki prepričani v to, da so kupili okolju prijazne izdelke.

O novih predpisih ste se posvetovali z podjetji. Ali menite, da se strinjajo z njimi?

Mislím, da se zavedajo, da se morajo stvari spremeniti. Zelo dobro je, da želimo pomagati podjetjem, ki poslujejo okolju prijazno, vendar se zaradi lažnih trditev potrošnikom ne morejo predstaviti v pravi luči.

Je namen posodobitve prepovedanih poslovnih praks podoben zakonodaji o pravici do popravila, ki je končno v nastajanju?

Lahko rečemo, da imata oba postopka isti namen. Želimo omogočiti obnovo izdelka, tako da se umaknemo od ekonomije z odpadki. Dandanes so izdelki sicer cenovno dostopni, a so rezervni deli včasih precej dragi. Potrošniki se zato pogosto odločijo kupiti nov izdelek, ker pokličejo servis, kjer izvedo, da stane rezervni del 60 odstotkov cene celotnega izdelka. Pomislíjo, da bodo morda čez nekaj mesecev ali tednov imeli nov problem z izdelkom, zato rajši kupijo nov izdelek, starega pa zavržejo, četudi bi se le ta še lahko popravil.

Zakaj je popravilo izdelka, ko se pokvari, tako drago?

Ne želim spodbujati teorij zarot, a videti je, da je celoten sistem zasnovan tako, da nas prisili k nakupu novih izdelkov. Ko vprašamo proizvajalce, zakaj je tako, pravíjo, da potrošniki vedno želíjo novo zasnovo izdelka. Razumem, če na primer govorimo o novih ženskih čevljih. Nisem pa prepričana, če je kdorkoli kupil novi pralni stroj, ker je na trgu nov model. Popravljalnic je vsako leto manj. V manjših mestih je včasih nemogoče najti originalen rezervni del. In cena rezervnih delov je previsoka. Celoten sistem je zasnovan tako, da so potrošniki prisiljeni kupiti nov izdelek, saj je stare nemogoče popraviti, četudi bi 70 odstotkov vprašanih raje popravilo izdelek kot kupilo novega.

Kako lahko zagotovite znižanje cen rezervnih delov?

Menim, da vsi razumemo, da trenutne prakse niso trajnostne. (...) Če bodo podjetja spoznala, da je s proizvodnjo rezervnih delov mogoče ustvarjati dobiček, bomo lahko zadovoljni. Prav tako pa bo to dobro za okolje.